

Zawodowo znaczy dobrze

**DZIENNIK
ZACHODNI**

24 kwietnia 2017

ZDZ

Dobra szkoła i ciekawy zawód? **Tak, to podstawa!**

Nie ma lepszego pomysłu na przygotowanie się do przyszłej pracy niż ukończenie dobrej szkoły, która oferuje kierunki i specjalności poszukiwane na rynku. Teraz, gdy lada moment do szkół wkroczy reforma edukacji, to powiązanie rynku edukacji z rynkiem pracy będzie jeszcze bardziej widoczne. Warto wiedzieć, że niektóre placówki i instytucje są dobrze przygotowane do zmian. Jednym z nich jest Zakład Doskonalenia Zawodowego w Katowicach.

– Staramy się głównie odpowiadać na potrzeby pracodawców, czyli rozwijamy te kierunki, które są poszukiwane na rynku pracy – podkreśla **Halina Kasznia, I wiceprezes** Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Katowicach. – Nie można zrezygnować całkowicie z kształcenia praktycznego w szkołach. Swojego obowiązku nie możemy zrzucić na pracodawców, podstawy uczeń musi poznać na miejscu. Cały czas unowocześniamy bazę, musimy być elastyczni. Obserwujemy też, jakie nowości wprowadzane są za granicą, podpatrujemy tamtejsze rozwiązania. Nasza ofer-

ta każdego roku się poszerza, będziemy też musieli dostosować się do nowych podstaw programowych. Wszystkim zależy na tym, aby kształcenie zawodowe było promowane – dodaje.

Co ciekawe, uczniowie chętnie wybierają szkoły mocno powiązane z praktyką, posiadające ofertę odpowiadającą ich zainteresowaniom i takie, gdzie mogą nabyć dodatkowe umiejętności. Tym, przy wyborze szkoły, kierował się m.in. **Daniel Sobczak, absolwent** Liceum im. Orłąt Lwowskich ZDZ Katowice w Tychach. – Wybrałem szkołę mundurową, bo tym się interesowałem, to była moja pasja. Oprócz nauki przedmiotów ogólnokształcących wyjeżdżaliśmy na tygodniowe poligony, mieliśmy dni taktyczne. To tam zdobywałem dodatkowe umiejętności, potwierdzone certyfikatami. Przez cztery dni w tygodniu do szkoły chodziłem w mundurach – opowiada. Dziś Daniel jest studentem drugiego roku Akademii Sztuki Wojennej w Warszawie na kierunku bezpieczeństwo narodowe.

Tymczasem reforma edukacji dotyczy także szkolnictwa zawodowego. Od nowego roku szkolnego uczniowie będą się już decydować na szkoły branżowe, a nie zawodowe. Kształcenie w nich ma być ściśle powiązane z rynkiem pracy.

– Autorom reformy najbardziej zależy na tym, by w kolejnych latach położono szczególny nacisk na upowszechnianie wszelkich form współpracy szkół zawodowych z pracodawcami w procesie kształcenia zawodowego zarówno na poziomie centralnym, regionalnym, jak i lokalnym. Współpraca ta powinna obejmować m.in. konstruowanie oferty kształcenia w szkołach i w formach pozaszkolnych, wspólne przygotowywanie programów nauczania dla zawodu, organizację zajęć praktycznych i praktyk zawodowych dla uczniów, organizację praktyki i staży dla nauczycieli kształcenia zawodowego oraz tworzenie ośrodków egzaminacyjnych u pracodawców – tłumaczy **Urszula Bauer, śląska kurator oświaty**. – Działania te mają na celu ogranicze-

nie stopy bezrobocia wśród absolwentów szkół zawodowych oraz przygotowanie kadr spełniających oczekiwania potencjalnych pracodawców – dodaje.

O tym, jak ważne jest połączenie nauki z praktyką i atrakcyjna oferta, świadczy opinia uczniów.

Martyna Pyplacz, jest uczennicą klasy trzeciej Zespołu Szkół Zawodowych im. Orłąt Lwowskich w Tychach. Martyna wybrała zawód – kucharz. Ma dobre wyniki w nauce, bierze udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, była też wolontariuszką.

– Już w gimnazjum wiedziałam, że wybiorę szkołę, która uczy w tym zawodzie, zależało mi też, żeby znajdowała się jak najbliżej miejsca zamieszkania – mówi uczennica. – W pierwszej klasie byłam na kilkutygodniowej praktyce w Hiszpanii, pracowaliśmy w hotelowej restauracji. Pokazywano nam kuchnię regionalną, przygotowaliśmy posiłki. Bardzo miło wspominał ten czas. W takiej szkole ważne jest, żeby nauka była połączona z praktyką.

Po skończeniu tej szkoły chciałabym pracować i uczyć się w szkole zaocznej, żeby zrobić maturę – planuje Martyna.

Gdyby zaś ktoś już w technikum, liceum albo po ich ukończeniu, myślał jednak o zmianie zawodu, może to zrobić, wybierając kwalifikacyjne kursy zawodowe. To forma kształcenia ustawicznego osób dorosłych, ciekawa alternatywa do zdobycia wykształcenia bądź jego uzupełnienia. Takie kursy także prowadzi katowicki Zakład Doskonalenia Zawodowego. Kursy są prowadzone na wysokim poziomie, o czym świadczą opinie pracodawców zatrudniających kursantów.

Warto wiedzieć, że pomysłów na połączenie rynku edukacji z rynkiem pracy jest mnóstwo. Do nich należy projekt K2 realizowany przez Katowicką Specjalną Strefę Ekonomiczną wraz z partnerami. W ramach projektu uczniowie z kilku gmin i powiatów odbywają m.in. staże i praktyki u pracodawców, mogą liczyć na wizyty studyjne, kursy, szkolenia, diagnozy predyspozycji zawodowych. ●

FOT. ARC. ZDZ W KATOWICACH

FOT. LUCYNA NENOW

FOT. ARC. ZDZ W KATOWICACH

FOT. ARC. ZDZ W KATOWICACH

Oto kierunki potrzebne na rynku pracy

Rozmowa

Halina Kasznia, I wiceprezes Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Katowicach mówi o ofercie szkół prowadzonych przez ZDZ.

FOT. LUCYNA NENOW

Wielkimi krokami zbliża się reforma edukacji. Zamiast szkół zawodowych będziemy mieć branżowe. Jak na wszystkie zmiany jest przygotowany katowicki ZDZ?

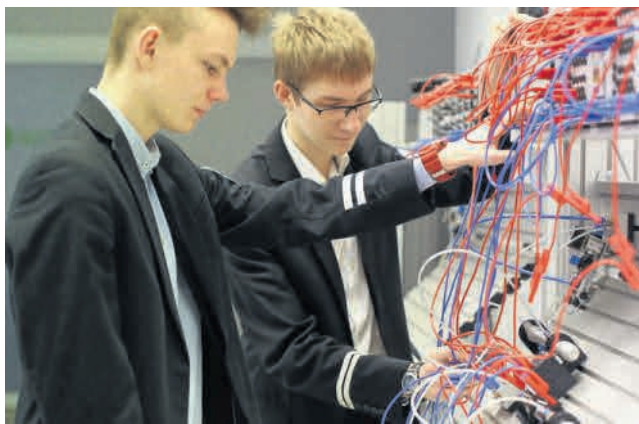
Dzisiaj kształcimy ponad 3 tys. uczniów w 57 szkołach wszystkich typów dotychczasowych szkół ponadpodstawowych – gimnazjach, liceach, technikumach, zasadniczych szkołach zawodowych, szkołach policealnych w woj. śląskim i w Małopolsce. Szkoły zawodowe prowadzą kształcenie w blisko 40 zawodach w branżach: informatycznej, transportowej, budowlanej, mechanicznej, usługowej, medycznej i in. Wprowadzenie reformy edukacji będzie oznaczać dla nas przekształcenie gimnazjów w technika oraz jedno w liceum ogólnokształcące. Zasadnicze szkoły zawodowe przekształcimy w szkoły branżowe, w których będą prowadzone te same kierunki kształcenia co dzisiaj na poziomie zasadniczym – od bran-

ży usługowej, gastronomicznej, mechanicznej po budowlaną czy elektryczno-mechaniczną. Warto pamiętać, że cały czas staramy się unowocześniać bazę tak, aby nasi uczniowie uczyli się na jak najnowocześniejszym sprzęcie. Przykładowo: w Żarkach i Żywcu uruchomiliśmy nowe pracownie, gdzie kształcą się uczniowie w zakresie obsługi – obrabiarek numerycznie sterowanych. Z kolei w Cieszynie prowadzimy też – o czym niewiele osób wie – szkołę artystyczną – czteroletnie liceum plastyczne, które po przekształceniu, w 2019 roku będzie placówką pięcioletnią. Uzyskujemy na bieżąco pozytywne opinie delegatur Kuratorium Oświaty w zakresie przekształceń szkół w poszczególnych gminach i powiatach.

Jakie zawody oferują szkoły prowadzone przez ZDZ? Czy zostaną uruchomione od września jakiegoś nowego kierunku?

Ostatnią z nowości, która cieszy się dużym powodzeniem, był technikum lotniczych służb operacyjnych. Ten kierunek prowadzimy pierwszy rok, uczą u nas pracownicy firmy LS Technics oraz Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice. Nasi uczniowie odbywają tam zajęcia praktyczne, ale przede wszystkim szkołą się, wykorzystując naszą bazę. W obszarze transportu kształcimy też technika spedytora, technika logistyka oraz technika obsługi portów i terminali.

Z nowości będziemy proponowali w tym roku w szkole w Bielsku-Białej technika urządzeń i systemów energii odnawialnej. Nowością jest także technikum klimatyzacji i chłodnictwa w Sosnowcu i Bytomiu. Mamy bar-

FOT. MARZENA BUGAŁA-AZARKO

dzo dobrą bazę, akredytację zarówno do kształcenia, jak i egzaminowania w ramach umiejętności i kwalifikacji rynkowych w tych zawodach. Ciekawą nowością jest też technikum przemysłu mody w szkołach w Katowicach, Andrychowie oraz Wadowicach.

Przyszłościowym kierunkiem jest także technikum mechatroniki i awioniki w szkole lotniczej. Posiadamy pracownię lotniczą z szybowcem naturalnej wielkości, symulatorem lotów i Centrum Kompetencji utworzone wraz z KSSE i z firmą Festo, w naszych pracowniach można więc ćwiczyć umiejętności specjalistyczne w tych zawodach. Inną propozycją jest technikum cyfrowych procesów graficznych. Ten kierunek zapropnujemy w Tychach, będziemy tam korzystać z bazy szkoły publicznej – katowickiej szkoły poligraficznej.

Warto też opowiedzieć, jakim wielkim powodzeniem cieszy się wśród młodzieży specjalność e-sport.

O tak, ten kierunek okazał się prawdziwym hitem. Zaproponujemy go

w tym roku w Katowicach, Sosnowcu, Bytomiu, Tychach, Żarkach, od jakiegoś czasu uczymy go już w Bielsku-Białej i Kętach.

Jest to interdyscyplinarny kierunek. Nasi uczniowie zdobywają już nagrody i wyróżnienia w ogólnopolskich zawodach – to dla nas jest olbrzymią satysfakcją.

Warto wiedzieć, że uczniowie nie tylko spędzają czas przy komputerach, ale przede wszystkim zdobywają wiedzę o tym, jak się poruszać w świecie gier, które z nich są szkodliwe, co jest niebezpieczne, gdzie są cyberzagrożenia. Mamy nawet specjalny system monitorowania, ile czasu uczniowie spędzają przed komputerami w szkole. W międzyczasie idą na salę gimnastyczną, siłownię. Na ten kierunek zapisują się głównie chłopcy.

W tym momencie prowadzimy gry e-sportowe dla kandydatów na te kierunki spoza naszych szkół. Chcemy wykorzystać także kadrę naszego liceum plastycznego w Cieszynie, by młodzież uczyła się równocześnie projektowania stron w internecie. Mamy

też podpisaną umowę z Uniwersyte-tem Śląskim, który prowadzi taki kierunek.

Kształcenie w szkołach ZDZ oznacza także zdobycie wielu dodatkowych umiejętności czy odbycie praktyk zagranicznych. Gdzie najczęściej wyjeżdżają uczniowie?

Nasze szkoły proponują ciekawe mobilności zawodowe. Kształcimy na potrzeby rynku pracy, współpracujemy z pracodawcami, proponujemy wiele praktyk, w tym zagranicznych. W tym roku prowadzimy 14 projektów, rocznie na praktyki 3- lub 4-tygodniowe wysyłamy około 200 uczniów. Są to najczęściej takie kraje, jak: Hiszpania, Włochy, Niemcy, Wielka Brytania, Czechy. Na kursy jeżdżą też nauczyciele do Włoch, Francji, Czech.

Uczniowie otrzymują podczas nauki dodatkowe uprawnienia – np. elektryczne, energetyczne, na wózki widłowe. Proponujemy uczniom

kursy zawodowe, więc marzą nam się egzaminy po zakończeniu nauki w szkołach tak skonstruowane, by równocześnie dawały konkretne uprawnienia.

Przy okazji reformy mówią o tym, że nowe szkoły branżowe mają być mocno nastawione na współpracę z pracodawcami, zapowiadane jest kształcenie dualne. A przecież kadra szkół zawodowych ZDZ od lat stawia na taką współpracę.

Dualny system nauczania to dla nas nie nowość, ale trzeba pamiętać, że nie na każdym stanowisku można kształcić w systemie dualnym, gdyż nie zawsze uczeń może być dopuszczony do specjalistycznych maszyn. Często musi mieć ukończone 18 lat, żeby praktykować na konkretnym stanowisku. Dlatego kształcenie dualne powinno koniecznie iść w parze z rozwojem bazy dydaktycznej w szkołach. ●

Nie rywalizujemy, ale współpracujemy ze sobą

● Ryszard Jaworski, dyrektor Zespołu Szkół Poligraficzno-Mechanicznych im. Armii Krajowej w Katowicach

Od kilku lat współpracujemy z Zakładem Doskonalenia Zawodowego i bardzo sobie tę współpracę cenimy.

W naszej szkole, która jest placówką publiczną prowadzoną przez miasto, kształcimy m.in. techników grafiki i poligrafii cyfrowej. Posiadamy dobrze wyposażone dla tej specjalności pracownie, z których korzystają też uczniowie szkoły ZDZ w Katowicach.

My z kolei korzystamy z pracowni Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Katowicach, w której uczą się mechatroniki. ZDZ ma dobrze przygotowaną bazę dla przyszłych mechatroników.

Zarówno naszej szkole, jak i ZDZ zależy na tym, by szkolnictwo zawodowe jak najlepiej i wszechstronnie się rozwijało.

Nie ma między nami żadnej rywalizacji – lepiej jest połączyć siły i współpracować ze sobą, żeby tak przygotować absolwenta, by nie miał on problemów ze znalezieniem pracy.

Najpierw szkoła, potem własny salon

Marek Matejko i Marek Paradowski, absolwenci Technikum Fryzjerskiego ZDZ w Żywcu założyli zakład fryzjerski. To był strzał w dziesiątkę!

Obaj fryzjerzy ukończyli Technikum w 2014 roku. Naukę zakończyli maturą i tytułem technika. – Już w gimnazjum wiedzieliśmy, czym chcemy się zajmować. Wybraliśmy świetną szkołę, w której uczą nauczyciele-fachowcy – wspominają dzisiaj.

W szkole sporo się nauczyli. Pracowali nie tylko na główkach, ale i na modelach, mieli praktyki w salonach fryzjerskich. W ramach programu Leonardo da Vinci odbyli także trzytygodniową praktykę w Hiszpanii. – Poznaliśmy tam najnowocześniejsze trendy we fryzjerstwie, a przed wyjazdem szkoła zapewniła nam trzymiesięczny kurs języka hiszpańskiego. Bardzo się przydał, bo w tym języku się tam porozumiewaliśmy. W szkole uczyliśmy się niemieckiego i angielskiego – dodają.

Po skończeniu szkoły pracowali w różnych salonach fryzjerskich. W czerwcu 2016 roku stwierdzili, że czas iść na swoje. Udało się im z lokalem – należał do rodziców Marka Matejki i stał pusty. Postanowili zaadaptować go na salon fryzjerski.

Ich własny salon „Matejko – Fryzjerstwo” ruszył we wrześniu ubiegłego roku. – Pewnie, że początki były trudne, obawialiśmy się, czy się uda – mówią Marek Paradowski i Marek Matejko. – Otrzymałszy dotację z urzędu pracy na rozpoczęcie działalności, mieliśmy bazę klientów z poprzednich salonów, znaleźliśmy świetną księgówkę, która obsługuje naszą firmę. I cały czas działamy – cieszą się.

Nie zapominają o promocji, reklamują swój zakład na Facebooku, co więcej cały czas się szkolą, wyjeżdżają na targi. Udało się im dostać na szkolenie ze stylistką z Kanady, które zaplanowano w Krakowie, a także na warsztaty, które organizuje firma L'Oréal w Warszawie.

– W naszym zawodzie trzeba śledzić nowinki, znać wszystkie trendy,

FOT. ABC PRYWATNE

bo tego wymagają klienci – mówią właściciele firmy. – My potrafimy zrobić wszystko, jesteśmy jedynie przeciwnikami trwałej ondulacji. Nie robimy jej, tłumacząc klientkom, że ona niszczy włosy i lepiej jest je wymodelować – tłumaczą.

Marek Matejko i Marek Paradowski myślą też o poszerzeniu

działalności. – Mamy dwa stanowiska do pracy, chcemy stworzyć trzecie, na którym mogłaby pracować stażystka, też absolwentka szkoły. W ogóle chcielibyśmy, żeby w tym miejscu powstało SPA dla wyglądu. Oprócz fryzjerów byłoby tutaj także solarium oraz mały gabinet kosmetyczny – zapowiadają.

Dlaczego warto wybrać szkołę mundurową?

Nie wszyscy wiedzą, że jedną ze specjalizacji oferowanych przez Zakład Doskonalenia Zawodowego w Katowicach są szkoły mundurowe.

– Prowadzimy ich 11 w woj. śląskim i małopolskim. Pośród szkół mundurowych znajdują się Licea i Technika, prowadzące kierunki logistyka i spedycja, informatyka – podkreśla Ryszard Nancka, specjalista ds. kształcenia w ZDZ w Katowicach.

Oferta szkół mundurowych obejmuje kształcenie wojskowe – od musztry, po zagadnienia z taktyki, łączności, pierwszej pomocy, survivalu, samoobrony, strzelectwa i ratownictwa wodnego. Niektórzy uczniowie przeszli nawet szkolenie spadochronowe.

– Młodzież odbywa każdego roku specjalistyczne szkolenia. Organizujemy obozy szkoleniowo-kondycyjne pod kierunkiem emerytowanych wojskowych prowadzących zajęcia w na-

szych szkołach czy przez czynnych zawodowych żołnierzy. Mamy zawarte porozumienia m.in. z 34 Śląskim Dywizjonem Rakietowym Obrony Powietrznej w Bytomiu, 18 Bielskim Batalionem Powietrzno-Desantowym w Bielsku-Białej oraz Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych w Kielcach. Ta ostatnia jednostka przygotowuje żołnierzy zawodowych do misji zagranicznych. I właśnie tam dla klas pierwszych uczniów szkół mundurowych organizujemy każdego roku pięciodniowe obozy szkoleniowo-kondycyjne. Prowadzą je żołnierze tej jednostki – opowiada Ryszard Nancka. Zdarza się, że po zdaniu matury absolwenci podejmują studia na uczelniach wojskowych.

– Po wprowadzeniu reformy nasze szkoły wojskowe nadal będą istnieć. Klasy wojskowe są chętnie wybierane przez kandydatów, łatwiej po takich kierunkach też znaleźć pracę np. w obszarze zarządzania kryzysowego lub ochrony – mówi Ryszard Nancka.

Ciekawy zawód można zdobyć w każdym wieku

Sprawdź, co warto wiedzieć o kwalifikacyjnych kursach zawodowych i gdzie się można na nie zapisać

Chcesz mieć atrakcyjny zawód? Albo wykorzystać czas nauki w szkole na zdobycie kolejnego zawodu? Pomyśl o kwalifikacyjnych kursach zawodowych. To na nich szybko i profesjonalnie przygotujesz się do pracy.

Coraz większa grupa osób już wie, co to są kwalifikacyjne kursy zawodowe (KKZ), gdzie i w jaki sposób można skorzystać z ich oferty. Pierwsze odbyły się w 2012 roku. – Jest to forma kształcenia ustawicznego osób dorosłych. Na KKZ może zapisać się osoba, która ukończyła 18 lat, choć zauważamy, że na te kursy przychodzą też często osoby w wieku 40-50 lat, które szukają nowej ścieżki zawodowej – wyjaśnia Wiesława Radwańska, dyrektor Zespołu Szkół ZDZ w Katowicach. – Jeśli uczeń w czasie nauki w liceum, odkrywa chęć zdobycia konkretnego zawodu, to w jego przypadku istnieje możliwość kształcenia się na kwalifikacyjnych kursach zawodowych – dodaje.

Katowicki ZDZ prowadzi kwalifikacyjne kursy zawodowe od początku ich powołania.

Można uzyskać tytuł technika

Jeśli zdecydujemy się na kwalifikacyjne kursy zawodowe, musimy pamiętać, że każdy zawód podzielony jest

FOT. LUCYNA NENOW

na kwalifikację. Przykładowo. Technik usług fryzjerskich (zawód na poziomie technikum) podzielony jest na dwie kwalifikacje. Pierwsza to wykonywanie zabiegów fryzjerskich, a druga – projektowanie fryzur. Jeśli ktoś ukończy tylko pierwszą, to nie będzie miał możliwości uzyskania tytułu technika.

Po skończeniu całego kursu, uczestnik przystępuje do egzaminu zewnętrznego, a następnie występuje do Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej o nadanie tytułu technika. Żeby uzyskać tytuł zawodowy na poziomie technika – warunkiem jest posiadanie wykształcenia średniego. Wynika stąd,

że w dwa lata (pierwsza kwalifikacja trwa półtora roku, druga – pół roku) można uzyskać nie tylko uprawnienia do wykonywania zawodu, ale i tytuł technika, o ile posiada się wykształcenie średnie.

Tytuły zawodowe w zawodzie są przyznawane na poziomie zasadni-

czej szkoły zawodowej. Często zdarza się, że pierwsza kwalifikacja w zawodzie na poziomie technika jest jedyną kwalifikacją w zawodzie na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej (fryzjer). Jeśli ktoś posiada wykształcenie zasadnicze, ukończy KKZ na poziomie pierwszej kwalifikacji, to może, po zdaniu egzaminu, wystąpić o tytuł zawodowy fryzjera.

Bardzo ważna praktyka

Kwalifikacyjne kursy zawodowe w katowickim ZDZ są prowadzone w formie zaocznej – kursanci mają zajęcia co dwa tygodnie, od piątku do niedzieli. – Co ważne, mamy 100-procentową zdawalność, jeśli chodzi o egzaminy zewnętrzne, wszyscy je zdają – cieszy się dyrektor Wiesława Radwańska. – Warto też wiedzieć, że duży nacisk kładziemy na praktykę. Nasi uczniowie trenują w pracowni fryzjerskiej pod okiem praktyka, który sam jest czynnym fryzjerem. Pracujemy nie tylko na główkach, gdyż nasza szkoła od wielu lat świadczy bezpłatne usługi dla najuboższych. Można przyjść i zapisać się na usługę. Dzięki niemu uczniowie zdobywają cenne umiejętności praktyczne. Bez przerwy zwracają się do nas salony fryzjerskie i kosmetyczne z prośbą o absolwentów, bo są tak dobrze

przygotowani. Nie da się ukryć, że na rynku cały czas jest praca dla fryzjerów i kosmetyczek, dlatego nasze kursy cieszą się powodzeniem. Takie KKZ umożliwiają zdobycie zawodu w każdym momencie życia. Zdarza się, że KKZ kończą studenci czy absolwenci uczelni.

Na rynku funkcjonuje dziś 200 zawodów i 252 kwalifikacje. We wszystkich tych zawodach można uzyskać zawód – dzięki KKZ – ale nie wszystkie placówki je prowadzą. – ZDZ proponuje kwalifikacyjne kursy zawodowe we wszystkich zawodach, w których co dwa tygodnie, od piątku do niedzieli. – Co ważne, mamy 100-procentową zdawalność, jeśli chodzi o egzaminy zewnętrzne, wszyscy je zdają – cieszy się dyrektor Wiesława Radwańska. – Po reformie kursy nadal będą prowadzone. To jest ciekawa alternatywa do zdobycia wykształcenia bądź jego uzupełnienia – dodaje.

Warto wiedzieć, że na kursy mogą się zapisać także uczniowie technikum. Wtedy w okresie 4,5 lub 5 lat absolwenci mogą zdobyć dwa pełne zawody z tytułem technika. Kursy są płatne – kosztują 170 zł miesięcznie. Praktyki zewnętrzne są obowiązkowe i wynoszą około 80 godzin. ●

Szkoła branżowa szansą na atrakcyjny zawód

Rozmowa

Urszula Bauer, śląska kurator oświaty opowiada o reformie edukacji i zmianach w kształceniu zawodowym w naszym regionie.

FOT. MARZENA BUGALA-AZARIKO

Reforma edukacji zamiast szkół zawodowych wprowadza branżowe. Czy zmiana nazwy była konieczna?

Obecne zasadnicze szkoły zawodowe nie są atrakcyjne dla młodzieży. Są to nadal szkoły drugiego wyboru. Statystyki pokazują, że pochodzi z nich najwięcej bezrobotnych absolwentów, a w odbiorze społecznym traktowane są jako szkoły przeznaczone dla słabszych i gorszych uczniów. Zmiana nazwy powinna poprawić społeczny odbiór szkoły, pozytywnie motywować do podjęcia nauki w tym typie szkoły. Chodzi też o to, by uczniowie szkół zawodowych

przestali być odbierani jako ci gorsi, a wręcz przeciwnie, by byli postrzegani jako osoby świadomie wybierające swoją drogę zawodową. Uczeń powinien kończyć szkołę ze wszystkimi uprawnieniami koniecznymi do podjęcia pracy w swoim zawodzie.

Proponowane zmiany w szkolnictwie zawodowym zmierzają właśnie w tym kierunku. Pracodawcy oczekują, aby w procesie kształcenia doskonalić nie tylko umiejętności merytoryczne w zakresie kwalifikacji, ale również kompetencje personalne i społeczne. Absolwenci szkół zawodowych powinni zatem posiadać wysokie kwalifikacje zawodowe odpowiadające potrzebom współczesnego rynku pracy.

W jakich zawodach będą kształcić 1-stopniowe szkoły branżowe, spośród ilu zawodów będą wybierać kandydaci do tego typu szkół? Czy na liście zawodów znalazły się także całkiem nowe?

W ramach zmiany ustroju szkolnego od roku szkolnego 2017/2018 zostanie wprowadzona trzyletnia branżowa szkoła I stopnia dla młodzieży. Kształcenie w niej będzie odbywało się w zawodach wpisanych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Przewiduje się, że wszystkie zawody przyporządkowane do tego typu szkoły będą zawodami jednokwalifikacyjnymi, przy czym część

z nich będzie miała kwalifikację wspólną z zawodem nauczanym na poziomie technikum.

Podpisane w tym roku nowe rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego określa 213 zawodów, w których kształcenie będzie mogło być prowadzone od 1 września 2017 roku. Dotyczy ono nauki w klasach I branżowych szkół I stopnia, klasach I czteroletniego technikum oraz I semestrach szkół policealnych. W dokumencie uwzględniono zarówno dotychczas istniejące, jak również nowe zawody, takie jak: technik robót wykończeniowych w budownictwie, magazynier – logistyk, operator maszyn i urządzeń hutniczych oraz pięć tzw. zawodów pomocniczych, dedykowanych osobom niepełnosprawnym intelektualnie w stopniu lekkim, tj. pracownik pomocniczy krawca, pracownik pomocniczy mechanika, pracownik pomocniczy ślusarza, pracownik pomocniczy stolarza, asystent fryzjera.

Nowe szkoły branżowe mają ściśle współpracować z przedsiębiorcami, uczniowie będą kształceni w systemie dualnym. Jak będzie wyglądało to w praktyce?

W obecnym stanie prawnym w polskim systemie oświaty występują niejako dwa rodzaje kształcenia dualnego tzn. spełnianie obowiązku nauki w formie przygo-

towania zawodowego u pracodawcy w charakterze młodocianego pracownika (ten typ kształcenia obserwujemy zazwyczaj w kształceniu rzemieślniczym) i kształcenie praktyczne realizowane w części lub w całości u pracodawcy w ramach współpracy szkół z pracodawcami (bez zawierania umowy uczeń – pracodawca). Działania planowane w obszarze kształcenia zawodowego obejmą m. in. doposażenie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe w sprzęt i materiały niezbędne do realizacji kształcenia w zawodach. Przewidziana jest realizacja projektów o charakterze regionalnym, zwiększających dostęp do nowoczesnych technologii i wyposażenia. Znaczne środki przewidywane są na wsparcie dla pracowników z przeznaczeniem na tworzenie w szkołach i placówkach warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej. Planowane są także działania służące rozwojowi współpracy szkół zawodowych z ich otoczeniem społecznogospodarczym: pracodawcami, instytucjami rynku pracy, uczelniami.

W jaki sposób zachęcić młodych ludzi, by wybierali szkoły branżowe?

Faktem jest, że zasadnicze szkoły zawodowe, nie są atrakcyjne dla młodzieży; przyczyną małej atrakcyjności tych szkół raczej też są

powszechnie znane. To m.in. brak mechanizmów ograniczających rozpoczęcie i kontynuowanie kształcenia w zawodach nadwyżkowych, brak drożności kształcenia dla absolwentów „zawodówek”, brak skutecznego doradztwa zawodowego czy nieaktualne i niedostosowane treści programowe wymagały rynku pracy. Wydaje się, że istotną z punktu widzenia skuteczności rolę w zachęcaniu młodzieży do wyboru szkoły branżowej będzie odgrywał sprawnie funkcjonujący w nowym systemie oświatowym system doradztwa zawodowego. Ze względu na konieczność podkreślenia wagi działań z zakresu doradztwa zawodowego kierowanych do uczniów, w ustawie osób realizujących zajęć z zakresu doradztwa zawodowego jako jedną z form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły.

Ponadto pojawiło się upoważnienie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia warunków i sposobu realizacji i organizacji doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach oraz wymagań w zakresie przygotowania osób realizujących doradztwo zawodowe w szkołach i placówkach, uwzględniając rolę doradztwa zawodowego we wspieraniu uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych. ●

To był dobry wybór!

● Arletta Gluza, mama Michała Gluzy, ucznia klasy I a Technikum Informatycznego w Bielsku-Białej

Syn interesował się komputerami, informatyką i po gimnazjum chciał się uczyć w technikum informatycznym. W Bielsku-Białej tak naprawdę pod uwagę brał tylko dwie szkoły. Wybór padł na placówkę prowadzoną przez ZDZ w Katowicach.

Michał pytał starszych kolegów o opinie, ja obserwowałam profil szkoły na Facebooku. Spodobała mi się m.in. dlatego, że ciągle się coś w niej działo. Uczniowie wyjeżdżali na wycieczki, brali udział w konkursach, widać było, że nauczyciele są zaangażowani.

Syn wybrał się do szkoły na Dni Otwarte, podczas których organizowano turniej gier komputerowych. On wraz z kolegami nawet wygrał ten turniej. Wtedy był już zdecydowany, że chce się uczyć w tym technikum. Od września chodzi do klasy ze specjalizacją e-sportową. Uczy się tam m.in. przedmiotu e-sport, po lekcjach organizowane są turnieje, w których uczniowie grają w drużynie. Przedmiotów informatycznych też jest sporo, w tym m.in. systemy operacyjne, montaż urządzeń, są przedmioty tradycyjne oraz podstawy przedsiębiorczości.

Syn jest bardzo zadowolony ze szkoły, uczy się tego, co go interesuje i co ma zawodową przyszłość. ●

KSSE stawia na K2. To pomysł na połączenie nauki z praktyką

KSSE dba, by pracodawcy w naszym regionie mieli dobrze przygotowaną kadre

Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna zdając sobie sprawę z trendów na rynku pracy oraz mając na uwadze oczekiwania i potrzeby pracodawców, rozpoczęła starania zmierzające do budowy warunków dostosowania systemu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.

Z punktu widzenia pracodawców poszukujących pracowników, trendy na rynku pracy są niekorzystne – coraz więcej firm sygnalizuje, że pojawiają się problemy z pozyskaniem odpowiednio przygotowanej kadry. Istnieje zapewne kilka przyczyn takiej sytuacji, ale jedną z nich jest na pewno brak odpowiedniego kształcenia w szkołach zawodowych – zarówno jeżeli chodzi o jego poziom, jak również, a może przede wszystkim, brak dostosowania do oczekiwań pracodawców (kształcenia w odpowiednich zawodach).

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom pracodawców Katowicka SSE S.A. przygotowała projekt „Kariera i Kompetencje – zwiększenie dopa-

FOT. MAT. PRASOWE KSSE

sowania systemu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy w oparciu o Sieć K2 w subregionie centralnym województwa śląskiego”. Projekt jest wdrażany wspólnie z 4 jednostkami samorządu terytorialnego oraz dwoma partnerami z sektora

prywatnego: Syntea S.A. oraz Landster sp. z o.o. sp.k. Pierwszy z tych podmiotów jest odpowiedzialny w projekcie za szkolenia, z jakich skorzystają uczestnicy projektu, natomiast firma Landster diagnozuje pod kątem przyszłych staży i szkoleń.

Partnerem wiodącym projektu jest Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A., zaś partnerami są: Powiat Bieruńsko-Lędziński, miasto Bytom, gmina Pawłowice, powiat Pszczyński, Landster sp. z o.o. sp.k., Syntea S.A.

Komplementarności projektu zakłada współdziałanie partnerów w zakresie pozyskiwania uczniów do projektu (szkoły), ich diagnozowanie i układanie indywidualnych planów kariery (Landster) oraz pozyskiwanie odpowiednio przygotowanych miejsc stażowych (Katowicka SSE S.A.).

Działania w ramach projektu zakładają, że wsparcie z jakiego skorzystają uczestnicy (szkolenia, staże), będzie dopasowane do ich zdiagnozowanych predyspozycji. Już pierwszy etap realizacji projektu pokazuje, że dla osiągnięcia zakładanych wskaźników (min. skierowanie 231 uczniów na staże zawodowe) konieczne jest zsynchronizowanie działań partnerów – pomimo że każdy z nich teoretycznie odpowiada za re-

alizację przypisanych mu w projekcie zadań. Ostateczny, pozytywny wynik zależeć będzie od współdziałania partnerów.

Zamierzeniem twórców projektu, którego Katowicka SSE S.A. jest liderem, nie było przygotowanie projektu, który określoną grupę uczestników skieruje na staże zawodowe – projekt został przygotowany w oparciu o założenia Sieci K2 i wnioski z jego realizacji będą mogły stanowić podstawę do projektowania i wdrażania systemu kształcenia zawodowego. Sam projekt jest jednym z elementów takiego systemu i w powiązaniu z realizowanym wspólnie z Politechniką Śląską w Gliwicach programem studiów dualnych może – miejmy nadzieję – stanowić materiał do przygotowania programu kształcenia zawodowego z udziałem partnerów samorządowych oraz pracodawców. Może to wszystko być możliwe przy wsparciu organów administracji rządowej odpowiedzialnych za szkolnictwo zawodowe i wyższe. ●

Podstawa to kadra!

● **Michał Kania, pełnomocnik Zarządu ds. Part-147, LS Technics Sp. z o.o.**

LS Technics to największy w Katowicach agent obsługi naziemnej realizujący również obsługę techniczną dla linii lotniczych. Zakres usług, jakie świadczymy, jest bardzo szeroki – od kompleksowej obsługi pasażerskiej, przez obsługę bagaży i cargo, po rozładunki oraz załadunki statków powietrznych, koordynację rejsów.

W Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice zapewniamy kompleksową obsługę naziemną dla linii lotniczych. Do naszego specjalistycznego zespołu, poszukujemy osób otwartych na nowe wyzwania, komunikatywnych i chętnych do podjęcia ciekawej pracy w obszarze obsługi: pasażerskiej, cargo, bagaży, a także koordynacji rejsów. Poszukujemy również mechaników lotniczych w zakresie B1 oraz B2 do obsługi technicznej.

Współpracujemy z ZDZ w Katowicach. Naszym celem jest jeszcze lepsze przygotowanie kadry w ciekawej i fascynującej branży, jaką jest lotnictwo cywilne. Uczestniczymy w szkoleniu uczniów kształcących się w zawodzie technika lotniskowych służb operacyjnych, zapewniamy praktyki, a na najlepszych czeka też praca.

Nauczyciele w szkolnych ławach

ZDZ w Katowicach zaprasza na interesujące szkolenia też nauczycieli

Zakład Doskonalenia Zawodowego w Katowicach ma ciekawą ofertę dla nauczycieli i pracowników oświaty. Można tutaj zapisać się na kurs, warsztaty czy szkolenie.

Przy ZDZ w Katowicach działa Centrum Doskonalenia Umiejętności Nauczycielskich (CDUN). Jest placówką akredytowaną przez śląskiego kuratora oświaty i istnieje na rynku edukacyjnym od 16 lat.

Nasza oferta skierowana jest do nauczycieli i pracowników oświaty, którym proponujemy szeroki pakiet kursów, szkoleń, konferencji i warsztatów o różnorodnej tematyce. Współpracujemy z trenerami, mediatorami sądowymi, metodykami, doradcami metodycznymi, konsultantami, terapeutami oraz nauczycielami i dyrektorami – wylicza Grzegorz Gaik, wiceprezes Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Katowicach.

Każdy wybierze coś dla siebie

Ofertę CDUN można podzielić na trzy grupy. Pierwsza to kursy kwalifikacyjne m.in.: „Organizacja i zarządzanie oświatą”, „Pedagogiczno-metodyczny dla nauczycieli języków obcych”, „Pedagogika specjalna dla nauczycie-

FOT. LUCYNA NIENOW

Wiceprezes ZDZ Grzegorz Gaik zaprasza na ciekawe zajęcia

li praktycznej nauki zawodu” i „Pedagogiczny dla nauczycieli praktycznej nauki zawodu” (dla tych osób, które nie mają kwalifikacji pedagogicznych, a uczą zawodu w szkołach).

CDUN prowadzi też warsztaty i szkolenia dla rad pedagogicznych. Tutaj nasza oferta jest bardzo szeroka i dostosowywana do indywidualnych potrzeb każdej szkoły. Możemy zorganizować m.in. szkolenia – takie

jak: nowelizacja prawa oświatowego, analiza relacji nauczyciele – uczniowie, kształtowanie postaw odpowiedzialności, jak wyłonić ucznia zdolnego z grupy rówieśniczej, metody aktywizujące w procesie nauczania i wiele innych – podkreśla wiceprezes Grzegorz Gaik. – Ostatnio było głośno w mediach na temat pewnych zagrożeń w sieci. Oferujemy cykl szkoleń, warsztatów skierowanych zarówno do rad pedagogicznych, jak i do uczniów oraz ich rodziców z zakresu radzenia sobie z cyberprzemocą. Szkoły jako placówki oświatowe są zobowiązane do upowszechnienia informacji dotyczących bezpieczeństwa i zagrożeń płynących m.in. z sieci, technologii informacyjno-komunikacyjnych – dodaje.

Przed wakacjami zapisz się na kurs

Jest jeszcze trzeci obszar, czyli studia podyplomowe. – Współpracujemy z uczelniami i proponujemy nauczycielom skorzystanie z takich studiów. Jednym z kierunków jest doradztwo zawodowe, które – w związku z reformą – będzie obowiązkowe. Są też studia podyplomowe z zakresu tyflopedagogiki, surdopedagogiki, eduka-

cja dziecka i ucznia z autyzmem czy zespołem Aspergera, oligofrenopedagogika z diagnozą i terapią pedagogiczną – mówi wiceprezes Gaik. – W kontekście reformy edukacji warto też wspomnieć, że w szkołach będą prowadzone zajęcia z zakresu nauczania programowania i nauki gry w szachy. Tu też się pojawiają pewne potrzeby edukacyjne, jeśli chodzi o przygotowanie kadry, więc nasza placówka wpisuje się w te potrzeby – dodaje.

Kursy dla nauczycieli są prowadzone na całym terenie działania ZDZ, mogą zostać zorganizowane także na terenie szkoły. Kursy kwalifikacyjne obejmują program około 150 godzin. Warsztaty dla rad pedagogicznych najczęściej realizowane są w wymiarze 4-5 godzin.

Oferta CDUN obejmuje także kursy skierowane do szerszego grona osób, niekoniecznie tylko dla nauczycieli. Są to np. kursy kierowników wydziałów szkolnych, kierowników wydziałów, wychowawcy wycieczek czy kurs pedagogiczny dla instruktorów praktycznej nauki zawodu (dla kwalifikacji pedagogiczne do nauczania na kursach) realizowany również w trybie e-learningowym. ●

Nowości na śląskim rynku pracy. Może skorzystasz?

Dla wielu osób będących w trudnej sytuacji na rynku pracy, interesującą ofertę ma Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach. Sprawdźcie!

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach oferuje młodym osobom ciekawe programy i projekty, których ukończenie zwiększa szanse na znalezienie pracy. Warto się zgłosić!

Jednym z nich jest program operacyjny „Wiedza, edukacja, rozwój”. Mogą z niego skorzystać młodzi do 30. roku życia, którzy nie kształcą się w trybie stacjonarnym i nie szkolą na kursach finansowanych ze środków publicznych, nie pracują. Przewidziano dla nich wiele form pomocy w postaci szkoleń, warsztatów, kursów, staży, praktyk, zatrudnienia subsydiowanego (refundacja pracodawcom kosztów ich zatrudnienia), bonów na zasiedlenie, środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, poradnictwa i pośrednictwa pracy. Na ten program przeznaczono ponad 200 mln euro.

Kolejnym programem jest „Regionalny program operacyjny województwa śląskiego na lata 2014-2020”, na który przeznaczono kwotę ponad 400 mln euro. Tutaj w projektach mo-

gą uczestniczyć osoby nieaktywne zawodowo, w tym bezrobotne, będące w trudnej sytuacji na rynku pracy. Mogą liczyć na identyczne formy wsparcia, jak uczestnicy pierwszego programu. Ale ten projekt jest skierowany do osób po 30. roku życia. W nim jest także możliwość zdobycia nowego zawodu, przekwalifikowania się lub podniesienia poziomu kwalifikacji.

Nie ma z kolei ograniczeń wiekowych w projektach wspierających pracowników i przedsiębiorców sektora MSP (mikro, małych i średnich przedsiębiorstw), którzy mogą korzystać ze szkoleń i doradztwa w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania usług rozwojowych. Usługi są częściowo odpłatne, a ich uczestnicy są zgłaszani przez przedsiębiorcę.

Z kolei osoby pracujące, z własnej inicjatywy uczestniczące w kursach, należące do grup będących w trudnej sytuacji na rynku pracy, mogą skorzystać ze szkoleń językowych i komputerowych. Te projekty są zakończone egzaminem i certyfikatem potwierdzającym zdobycie kwalifikacji.

Informacje na temat listy projektów, do których można się zgłaszać, są na stronach: power.wup-katowice.pl i rpo.wup-katowice.pl oraz pod numerem telefonu 32 757 33 11.